

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ Учителитѣ при Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ гр. Плѣвентъ.
Главенъ редакторъ: Хр. С. Георгиевъ.

„Винар. Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 10 и 25 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани ръкописи, по желанието на авторитѣ имъ, се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

На ученицитѣ въ земледѣлческитѣ, педагогическитѣ и духовнитѣ училища се отстъпа за 3 л. годишно.

Съдържание: 1) Отъ редакцията; 2) Какъ по земледѣлческитѣ испитателни полета; 3) Копринарскій конкурсъ въ г. Вратца; 4) Нѣколко думи върху появилитѣ се прѣзъ настоящата година животни и растителни паразити по земледѣлческитѣ културни растения при испитателното поле на Плѣвентското Винарско-Земледѣлческо Училище; 5) Разни; 6) Земледѣлчески календаръ; 7) Книгописъ 8) Въпроси и отговори; 9) Обявления; 10) Метеорологически бюлетинъ.

Редакцията на „Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“, честъ има да помоли всичкитѣ онѣзи Г-да Г-да абонати, които не сж си внесли абонамента за вѣстника, да побързатъ и го внесжтъ, за да може тя безъ спѣнки да издава вѣстникътъ. Особенно пѣкъ моли онѣзи Г-да, които сж и испращали списъци отъ повече абонати и сж и обѣщали, че ще събержтъ абонамента, а до днесъ още не сж го испратили. Всѣки, мислимъ, отъ Г-да, Г-да абонатитѣ знае, че за да се поддържа единъ вѣстникъ, нуждни сж сумми, а тѣзи сумми чакаме само отъ абонатитѣ си.

Отъ Редакцията.

Какъ по земледѣлческитѣ испитателни полета.

Всѣки вижда твърдѣ ясно неспособното положение на нашия земледѣлецъ и казва, че трѣбва да му се помогне; но кой може да му помогне, а си остава само при голитѣ думи. Отидете ли въ нѣкое село прѣдѣ избори, или пѣкъ при тѣлна селяни, събрани отъ нѣкой адвокатинъ, вие ще чуete хвалби: какъ еди кой си, или самъ той щѣлъ да говори въ събрание то и пр.. А отиде ли тамъ, то той замръзва на скамейката и едвамъ отъ врѣме на врѣме нѣкой отъ страна го мушка въ ребрата и той се събужда и вдига ръка безъ да знае що е и за какво вдига ръка. Тѣй е, и тѣй ще отива за дълго врѣме, докогато избирателното право падне на хора, които отиватъ въ народното събрание, за да спечелжтъ пари, или пѣкъ само да можтъ да прокаратъ свойтѣ интереси въ избираемитѣ участъци. Ние имаме нужда отъ народни прѣдставители, които знажтъ

да запазватъ правата на поробения, а поробения въ насъ е земледѣлецъ. Внасятъ се въ народното ни събрание закони и проекти, които отъ по-голѣмата частъ отъ прѣдставителството не се разбиратъ, а се зачертватъ стига единъ да говори противъ тѣхъ. Това особено става съ работитѣ по земледѣлието. Мислимъ вече, че врѣме е по зрѣло да се погледне на тѣзи работи.

Тѣзи думи, макаръ, че не имъ е мѣстото тукъ, дойдохъ ни на умъ само заради това, като си помислихме, че каквито мѣрки и да иска Почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието да прѣпоржча и да прокара, не може само по каприцитѣ на нѣкои народни прѣдставители, които сж или докачени, или незачетни отъ нѣкои чиновници на горното Министерство.

Но да си дойдемъ на въпросътъ. Кризата, която прѣтърпява сега за сега нашето земледѣлие, никакъ друго яче не би се отмахнало, освѣнъ или съ въвежданieto на нѣкои по доходни културни растения, или пѣкъ съ въвежданieto въ насъ на по-доходни сортове отъ култивирующитѣ се растения. Сжщата може да се отмахне и ако скотовѣдството се повърне въ първото си положение, както е било прѣди нѣколко години. За въвежданieto на нови културни растения нашето Министерство на Търговията и Земледѣлието полага голѣми грижи, които оставатъ на пусто, когато хората и сръдствата за това сж малко. За да може да се каже съ положителност дали извѣстна култура може да успѣва въ едни извѣстна мѣстност, то трѣбва тази сжщата култура да бѣде испитана нѣколко години наредъ. Но това испитване не трѣбва да отива тѣй, както до сега се е правило и още прави въ насъ. Има, напр., много земледѣлчески надзиратели, които иматъ свои испитателни полета, а такива сжщо иматъ и земледѣлческитѣ училища. Но тѣзи испитателни полета неможтъ даже да се нарежтъ съ това име. Тѣ не сж нищо друго, освѣнъ единъ видъ сортименти, които иматъ

само важностъ за училищата, а не и за земледѣлцитѣ. Едно изпитателно поле, което има за цѣль да опита дали известни растения ще могатъ да вирѣятъ въ известна мѣстностъ, трѣбва прѣди всичко да располага съ повече земя, съ работни рѣцѣ и най-послѣ съ ръководителъ, който самъ да знае важността отъ подобни опити. Тѣзи изпитателни полета ще могатъ същевременно да послужатъ и за доставяние и на аклиматизирани сѣмена, защото сѣяните растения легка по-легка ще починатъ да се аклиматизиратъ въ тѣхъ, за да могатъ да останатъ при нашитѣ условия. Само по този начинъ ще може да се постигне отчасти гонимата цѣль съ распространението на нѣкои нови за нашия земледѣлецъ култури. Иначе всичко е напразно и води само къмъ расхиляване на пари. Това, което се прави отъ агентитѣ на Министерството, т. е. раздаването на разни сѣмена за опитъ на самитѣ земледѣлци е повече отъ безполезно. Последнитѣ често пѣти нѣматъ време да се занимаватъ съ тѣзи растения и ги оставятъ на дяволитѣ. Ние напълно вѣрваме, че Министерството ни до днесъ надали е събрало поне едни вѣрни свѣдения отъ раздаденитѣ безплатно сѣмена. Защо въ такъвъ случай тѣзи излишни разноски и никаква полза? Много редко въобще населението се е увѣрило въ ползата и възможността да се култивиратъ нѣкои и други нови растения въ насъ.

Изпитателнитѣ полета пѣкъ на земледѣлческитѣ училища и на земледѣлческитѣ надзиратели сж безполезни по това, че сж малки и немогатъ да ни дадатъ нуждитѣ свѣдения, за да можемъ да оцѣнимъ доходността или не доходността, както и дали ще вирѣятъ известни растения въ насъ. Какво заключение ще можете извади, ако имате на разположение едно малко мѣстце и за всѣка култура едвамъ ли се падатъ по 40—50 кв.м. най-много? Полученитѣ резултати въ такъвъ случай, приведени къмъ единъ хектаръ, ще бѣдѣтъ или прѣголъми, или пѣкъ твърдѣ малки.

Въпросътъ по изпитателнитѣ полета е повдигнатъ и другъ пѣтъ отъ насъ, нѣ понеже на него още се не е обърнало сериозно внимание, то намираме за нужно да го повдигнемъ и сега прѣдъ камарата, когато ще се гласуватъ бюджетитѣ и разнитѣ параграфи, та дано има и той защитници за по-доброто му поставяние. За основанието на изпитателнитѣ полета почнахъ да работѣтъ и окр. постоянни комиссии, нѣ и тѣ неби било злѣ да се съобразятъ съ помѣнатитѣ неудобства и да помислятъ по-добрѣ върху въпросътъ. Незнаемъ да ли много постоянни комиссии иматъ подобни изпитателни полета, нѣ видѣхме, че Свищовската има и може да чака доста добри резултати, ако го поразшири още малко и поиска по-доброто му ръководение.

Нашето лично мнѣние за урѣдбата на тѣзи изпитателни полета е слѣдующето:

Въ цѣла България трѣбва да се основатъ 5—6 добрѣ уредени изпитателни полета и то по възможностъ въ тѣзи окрѣзи, които сж първостепенни земледѣлчески окрѣзи. Такива могатъ да бѣдѣтъ направени напр. въ с. Садово, въ образцовий чифликъ край гр. Руссе, Плѣвенъ, Варна и Свищовъ. Тѣзи петъ главни изпитателни полета

трѣбва да иматъ поне по 4—5 хектара работна земя и нѣкои и други отъ най-важитѣ инструменти по обработването на почвата. Парцелитѣ, които ще служатъ за опитъ на всѣка една култура отдѣлно, най-добрѣ е ако бѣдѣтъ по 1 Да голѣми. По този начинъ ще могатъ да се взематъ по-добри свѣдения и ще бѣде по-лесно за прѣсѣмѣтане. Отъ тѣзи 4—5 хектара комплицирана работна земя ще се направятъ 40—50 парцелии, тѣй-щото на единъ пѣтъ ще могатъ да се направятъ повече опити и то не само съ разни култури, а така също и съ разни врѣмена на сѣянieto и обработването. Растенията, които трѣбва да се подлагатъ на опитъ сж слѣдующитѣ: Разнитѣ по-добри сортове пролѣтни и зимни пшеници, ръжъ и овесъ. Особенно голѣмо внимание да се обърне върху онѣзи сортове ячменъ, които сж отлични за пивоваритѣ, понеже сега за сега нашитѣ пивовари сж принудени или да вкарватъ пивоварски ячменъ отъ вънъ, или пѣкъ да се ползватъ съ нашия, който не прѣдставлява добъръ материялъ за бира, та и самата бира отъ него е отъ долно качество. Направенитѣ опити на нѣкои мѣста въ това направление сж показали, че мѣчно ще да може да се сѣе пролѣтния ячменъ по причина на сушата, та ето защо такива опити трѣбва да се правятъ по-често и на повече мѣста, за да се намѣри подходящото имъ мѣсто. Послѣ, трѣбва да се правятъ опити съ ряпицата, цвѣклото (захарното и крѣмното), ленътъ, памукътъ, конопътъ, тютюнътъ, хмелътъ, сусамътъ, анасонътъ, всичкитѣ видове фуражни храни и пр.

Опититѣ ще трѣбва да се повтарятъ въ продължение на нѣколко години, като при това се обърща строго внимание на всичкитѣ обстоятелства, за да може послѣ съ положителностъ да се каже, да ли известно растение ще може да вирѣе и да ли неговата доходностъ ще бѣде такава, щото то да заслужава распространение въ онзи районъ, въ когото се намира изпитателното поле. А що става съ онѣзи сѣмена, които Министерството на Търговията и Земледѣлнето раздава безплатно на населението? Посѣватъ се отъ заинтересуванитѣ и то наврѣме или не-наврѣме, съ грижи или безъ грижи и подиръ това получава се нѣщо, което редко излиза утешително. Ако се случи една лоша година, или недобро гледание, разбира се, нѣма да стане нищо и онзи, който е посѣлъ прѣдметното растение, нѣма да има куражъ да го посѣе и друга година, защото то не ставало. Че има добри и лоши години за известни растения и това не трѣбва да се откаже. Тѣй щото загубването на куражътъ къмъ отгледването на известно растение не трѣбва да става отведнѣжъ безъ за него да сме слѣдили нѣколко добри и лоши години.

Изпитанитѣ единъ пѣтъ въ продължение на нѣколко години земледѣлчески растения могатъ вече да се посѣятъ въ демонстративна нива, за да може и самото население да се увѣри въ тѣхната згодностъ, за да ги въведе и то. А иначе сѣянieto на още неопитани растения направо въ демонстративнитѣ ниви също тѣй е свършено нецѣлесобразно, а даже въ нѣкои случаи и вѣдно.

Горѣпомѣнатитѣ 5—6 изпитателни полета, като бѣдѣтъ снабдени съ всичкитѣ нужни срѣдства, ще трѣбва

на крайтъ на всѣка година да даватъ подробенъ отчетъ за вървежа на самитѣ култури, начина на обработването, прихода, всичкитѣ появили се неприятели и лоши влияния, заедно съ мнѣнието на ръководителя на полетата за понататъшното имъ изслѣдване или неизслѣдване.

Освѣнъ прѣпомѣнатитѣ? 5—6 главни испитателни полета, които отъ година на година могатъ да се разширяватъ, може и въ други окръжия да се основатъ по малки. Въ такъвъ случай твърдѣ много бихъ помогнали и Окр. Постоянни Комиссии. И какво би коствало на тѣхъ, ако тѣ направятъ испитателни полета на окръжна земя. Разноска ще бѣдѣ само въ 1—2 работници и нищо повече. Земледѣлческитѣ надзиратели могатъ същевременно да бѣдѣтъ и прѣмитѣ ръководители на испитателнитѣ полета за земледѣлчески растения. Има вече много Окр. Комиссии, които сѣ поддържали свой стипендианти въ странство, тѣ могатъ сега спокойно да си ги прибератъ и да ги натоварятъ съ подобни работи, както и съ изучаването на окръга имъ въ земледѣлческо отношение. Не е истина, както мислятъ нѣкой, че земледѣлческитѣ надзиратели сѣ безполѣзни, нѣ разбира се, че тѣ трѣбва да бѣдѣтъ добри поставени и избрани. Ние виждаме подобни учители (Wanderlehrer) и въ Германия, страна, която е твърдѣ напреднала въ земледѣлческо отношение. Цензътъ за земледѣлческитѣ надзиратели е още слабъ, тъй щото заради това и самитѣ тѣ не сѣ добри подготвени да прѣнесатъ онази полза, която се очаква отъ тѣхъ. Тѣ щото Окр. Комисии биха доста много направили, ако си назначатъ по единъ землед. надзирателъ човѣкъ, който е свършилъ наукитѣ си въ странство, още повече и ако той е тѣхенъ стипендиантъ. Особенна похвала заслужава въ туй направление Руссенската Окр. Постоян. Комиссия. Тя има подобно испитателно поле, повѣрено въ ръцѣтѣ на своя си въспитаникъ, а освѣнъ това има и много демонстративни ниви, които се ръководятъ отъ сѣция. Както слушахме отъ самитѣ комиссари тѣ сѣ доволни и даватъ голѣмъ кръжъ за работа на своя си въспитаникъ.

Испитателнитѣ полета, водени по горния планъ и съединени съ испитателната станция, която мисли да основе Почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието въ Русе, ще могатъ да служатъ и за да доставятъ сѣмена за раздаване на населението за посѣване. Мислимъ вече, че е доста разни Нѣмци и Френци да ни скубятъ и пакъ да ни доставятъ най-калпави материали, както това виждатъ читателитѣ въ статията относително доставнитѣ сѣмена прѣзъ настоящата година отъ Edmund Mauthner. Произведѣнитѣ сѣмена въ тѣзи полета ще бѣдѣтъ виняги по-сгодно за распространение, защото по малко ще вариратъ, отколкото направо доставенитѣ отъ странство. Въ послѣдно време разни подобни испитни полета иматъ и тази важность, че могатъ да служатъ за производението на разни нови сортове и то прѣзъ кръстосване, бастартиране и пр.

Относително това, че ние за подобрене на земледѣлието си трѣбва да прибѣгнемъ къмъ нови културни растения, върваме, че читателитѣ ни сѣ вече увѣрени. Всѣки знае, че нашия земледѣлецъ незнае да сѣ

друго нѣщо освѣнъ житни растения. Не станятъ ли, то той е принуденъ да стои съ крастосани ръцѣ. А падне ли имъ цѣната, то той се чуди и мае що да прави полученото (може) да се отърве отъ него. Нашия земледѣлецъ е наученъ прѣзъ година да остава нивитѣ си на угаръ. Съ тази угаръ той губи $\frac{1}{2}$ или $\frac{1}{3}$ отъ работната си земя. За да може да ѣ оползотвори, той трѣбва да знае да сѣе такива растения, които сѣ противни по изискванията си съ житнитѣ. Такива растения пъкъ сѣ търговскитѣ и индустриалнитѣ, които, стига да има пазари, добри възнаграждаватъ обработвача. Новитѣ растения поставятъ въобще земледѣлието на едно съвсѣмъ сигурно стѣпало, разбира се, ако заедно съ това се развие и индустрията и търговията.

Едно е още лоше, че онѣзи, които вече сѣ се увѣрили въ ползата отъ извѣстно растение и сѣ го въвели, немогатъ въ първо време да намѣрятъ пазаръ. А пазаръ немогатъ да намѣрятъ, защото произвеждатъ продукта въ малко количество. За да се улеснятъ подобни земледѣлци, то и ние се присѣдиняваме къмъ мнѣнието на списанието „Сѣячъ“ отъ год. I брой 7 щото: 1) Да се освободятъ въ продължение на 10 години нивата, сѣти съ такива растения отъ поземлений данѣкъ; 2) Даване премия на тѣзи земледѣлци, които първи захванатъ култивиранието на новитѣ за страната ни индустриални растения и въ растояние на 5 години подъ редъ тѣ уголѣматъ и подобрятъ тѣхната култура; 3) Правителството да се грижи за откриването на тържища за полученитѣ отъ тѣхъ произведения; 4) Безплатното прѣнасяние полученитѣ произведения по държавнитѣ желѣзници и съ намаление 50% отъ тарифата по чуждитѣ въ страната ни желѣзници. Само тъй ще можемъ на помогнемъ на нашия земледѣлецъ.

Копринарски конкурсъ въ г. Вратца.

Съгласно изработената и обявена отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието программа, градътъ Вратца бѣ честитъ да бѣде избранъ за мѣсто на първий копринарски конкурсъ; пакъ тъй трѣбваше и да бѣде, понеже градътъ Вратца още отъ турско време се е славилъ съ отглеждането на буби, а най-много тъкането на хубави и тънки платове. На конкурсътъ изявило желание да участвуватъ окръжитѣ: Вратчанскій, Софийскій, Ломскій, Ловчанскій и Плевенскій. Мѣстото на конкурса бѣ опредѣлено да стане въ класното градско училище, за която цѣль бѣхъ приготвени и съ триколовни флагове украсени 4 стаи. Въ първата, най-голѣма стая въ горния етажъ, бѣхъ наредени на вѣжа платната, на които бѣ поставено по една картинка съ името на изложителтъ, количеството на изложеното платно и стойността на 1 метръ. Въ втора стая бѣхъ наредени въ специално за това прѣготвени отъ мукава и отъ боядисани върбови прѣчки, кошнички, въ които бѣхъ поставени донесенитѣ отъ изложителитѣ пушковици. Всичкитѣ кошнички бѣхъ наредени на приготвена за тая цѣль пирамида, добри облѣпена съ разноцвѣтни книги и поставена въ ерѣдата на стаята. Въ сѣщата стая бѣ изложено точена коприна и платна, които неможахъ да се побератъ въ първата стая. Третата стая бѣ прѣдначена за модели и орджия по копринарството. Тукъ личехъ сбиркитѣ на Садовското Държавно Земледѣлческо Училище и Плевенското Държавно Земледѣлческо Училище. Въ сѣщата стая бѣхъ изложени отъ Г-нъ Георги Юрдановъ единъ зимовникъ на бубено сѣме и една квачка приготвена отъ сѣций, която се отличаваше отъ распространитѣ до сега квачки по то-

ва, че загръвването ѝ не става, както при другите квачки съ ламба, а съ едно пръстено шише, въ което се налива гореща вода и което се туря вътрѣ подъ поличките, гдѣто се поставя бубеното сѣме за мъчение; нуждната топлина за излупването на сѣмето се прѣдава постѣпенно прѣзъ пръстенитъ стѣни. Освѣтъ това, тукъ бѣ изложено отъ познатата италианска къща С. Мари добръ уредено съ буби скеле, на което бубитѣ туко—що бѣхъ почнали да се завиватъ. Г-нъ Мари, който тази година бѣ внесълъ въ България най-много бубено сѣме, 35 дена прѣди откриванieto на конкурсътъ, заедно съ Г-на Г. Юрдановъ, бѣхъ излупили бубено сѣме, и бубитѣ отгледвахъ за конкурсътъ, за да покажатъ какъ трѣбва да бѣде направено и редено едно скеле. Въ четвъртата стая бѣ поставенъ единъ станъ за тъканieto на копринени платна, който бѣ чисто българска направа.

Благодарение на умениято и распоредителността на министерския делегатъ, Главния Инспекторъ по копринарството Г-нъ Д-ръ Хр. Юрдановъ, и на комиссията, отредена за уредбата на изложенитъ прѣдмети, последните бѣхъ тъй добри и вкусно наредени, щото обрѣнахъ вниманието на всекиго.

На 29-й Юний, Петровъ-денъ, бѣ денътъ, въ който се откри първия копринарски конкурсъ. Заранѣта още се забѣлжваше движение отъ хора около училището, които съ нетърпение очаквахъ откриванieto на конкурсътъ. Въ 9 часѣтъ сутринѣта, слѣдъ отпускътъ на божественната литургия, при стичанieto на многобройна публика, ученици, ученички и изложители, се отслужи отъ мѣстното духовенство молебень. Веднага подиръ свѣршването на молебена, Господинъ Главния Секретаръ на Министерството на Търговията и Земледѣлието, Г-нъ Хр. Фетфаджиевъ, съ една дълга рѣчь, като описа значението на копринарството въ нашето економическо повдигане, обяви за откритъ първия копринарски конкурсъ.

Подиръ рѣчѣта публиката отиде да разгледа изложенитъ прѣдмети.

Въ третата стая, гдѣто бѣхъ изложени бубитѣ на Садовското и Плѣвенското Земледѣлческо Училища, учителитѣ Н. Петковъ и Д. Торамановъ, командировани въ конкурса, показвахъ на интересующитѣ се, съ три микроскопа и съ прѣпарирани за тая цѣлъ буби, болеситѣ и тѣхното развитие.

Отъ декларациитѣ се вижда, че въ конкурсътъ сж взели участие 209 души изложители на пашкули, 21 съ точена коприна, 182 души съ копринени платове отъ 5,000 метра и една жена съ станъ за тъкане. Освѣтъ това, както се спомена и по-горѣ, въ едно отъ отдѣления личехъ сбирките на Садовското Държавно Земледѣлческо Училище и Плѣвенското Държавно Винарско-Земледѣлческо Училище, разни орджия и скеле съ живи буби отъ Г. Р. Е. Мари и Г. Юрдановъ.

На 30-й Юний се почна оцѣненieto на изложенитъ прѣдмети.

Прѣди оцѣненieto на прѣдметитѣ, журийскитѣ съвѣтъ се събра на заседание и распрѣдѣли наградитѣ както слѣдватъ:

За пушковци: 2 награди по 50 лева, 3 награди по 40 л., 40 награди по 20 л., 60 награди по 15 л., и 105 награди по 10 лева;

За коприна точена: 2 награди по 20 л., 12 награди по 15 л., и 6 награди по 10 лева;

За платна: 8 награди по 30 л., 25 награди по 20 л., и 60 награди по 15 лева;

За тъчение: 1 награда отъ 55 лева.

По причина на многото работа по прѣглежданieto и оцѣненieto на прѣдметитѣ, журитѣ се раздѣлихъ на двѣ секции: една за прѣглеждане и оцѣнение платната, друга за пашкулитѣ, коприната и другитѣ изложени прѣдмети. Къмъ всѣка една отъ секциитѣ се прибави и по едно лице за експертъ.

При оцѣненieto на прѣдметитѣ, журитѣ се ръководихъ по изработенитѣ отъ по-рано наставления; тъй за първа награда трѣбва да отговарятъ на слѣдующитѣ условия: на тѣзи, които иматъ най-добри наредени бубарници, отхранвали сж една унция отъ 30 gr. и повечето сѣме и сж получили най-малко по 50 кил. пашкули отъ 1 унция; за втора на оцѣни, които иматъ

добри наредени бубарници, отхранвали сж една унция или повече сѣме и сж получили най-малко по 50 кил. чисти пашкули отъ унцията; за третата на оцѣни, които иматъ най-добри наредени бубарници, отхранвали сж по 20 грамма сѣме и повече и сж получили най-малко по 1 кил. 800 грамма отъ 1 грамъ сѣме; за четвъртата на оцѣни, които сж отхранили по 20 gr. и сж получили най-малко по 1 кил. 900 грамма отъ 1 грамъ сѣме.

Наградитѣ за платната и коприната се оцѣнѣлихъ споредъ качеството и количеството, което произвежда изложителѣтъ годишно.

На 30-й Юний слѣдъ обѣдъ, съгласно програмата, се пристѣпи къмъ раздаването на наградитѣ. Първитѣ награди за най-добри пушковци се раздадохъ отъ Главния Секретаръ при Министерството на Търговията и Земледѣлието, Г-нъ Хр. Фетфаджиевъ; останалитѣ награди се раздавахъ отъ министерския пратеникъ, Главния Инспекторъ по копринарството, Г-нъ Д-ръ Хр. Юрдановъ.

Първитѣ награди за пушковци получихъ: Марийка П. Иванова отъ г. Орхане и Тодоръ Николовъ отъ с. Балювци, Берковска Околия. Този последния отъ 1 унция бубено сѣме (отъ 30 грамма) е добилъ 85 кила и 785 грамма пашкули, които обрѣщахъ вниманието на посетителитѣ, особено по голѣмината си, хубавата възъ-жълта боя и твърдостъ.

Вторитѣ награди получихъ: Елена Илийца отъ г. Вратца, Мито Бозаджийскитъ отъ г. Вратца и Хараламби Крайчевъ отъ г. Етрополе.

Съ трета награда сж наградени 40 души, съ четвърта 60 души и съ пета — 105 души.

Първитѣ награди за коприна точена получихъ: Алексъ Каджовъ и Димитранъ Цанова отъ г. Вратца.

Съ втора награда сж наградени 12 души и съ третя — 6 души.

Първитѣ награди за платна получихъ: Цѣпка Хаджи Георгева и обявена за Hors Concours Елена Казанджийска, Ката Хаджи Иончова, Ката З. Цѣнова, Таса Хаджи Статкова, Ив. Саввова, Иванка П. Иванова и Цѣпка А. Поппова.

Съ втора награда сж наградени 25 и съ третя — 60 души.

И за тъкане съ първа награда сж наградени Гена Мановска отъ г. Вратца.

При всѣка отъ наградитѣ се даваше и по 1 топодобръ, специално приготвенъ за прѣзъ врѣме на храненieto на бубитѣ.

Освѣтъ наградитѣ, които се раздадохъ на отличившитѣ се изложители отъ Софийското окръжие, Софийската Окр. Постоянна Комиссия бѣ имъ отпуснала 300 лева да имъ се раздаждѣтъ.

Обявихъ сж за Hors Concours Земледѣлческитѣ Училища въ Садово и Плѣвенъ и фирмата Е. Мари и Г. Юрдановъ.

Нѣколко думи върху появилитѣ се прѣзъ настоящата година животни и растителни паразити по земледѣлческитѣ културни растения при испытателното поле на Плѣвенското Винарско-Земледѣлческо Училище.

(Продължение отъ брой 10).

5) *Ларвата на майския бръмбаръ* (*Melolontha vulgaris*). Тази ларва причини голѣми поврѣди почти на повечето земледѣлчески растения и то като имъ изяде младитѣ коренчета. По голѣми поврѣди при нашето испытателно поле направи тя на конопа, житата и цвѣклото. Изѣденитѣ корени на още младитѣ растения неможѣтъ да поематъ храна изъ почвата, вслѣдствие на което изсъхва цѣлото растение. Извѣхнали растения разровѣхме и намирахме въ околната прѣстъ самата ларва въ различна голѣмина, споредъ това колко годишна е, понеже знайно е, че ларвата на майския бръмбаръ, до като стане съвършено насѣкомо, живѣе около 3 години заровена въ земята. Въ кражгъ на първата година ларвата бива около 1, 5—2 с.м. дълга, а въ крайтъ на ларвения периодъ е до 5 с.м. дълга и 1 с.м. дебела. Тѣлото ѝ е оцапано бѣло, има 3 чифта крака и то сако на тритѣ гръдни членове. Всѣки пжтъ бива прѣвита въ форма на

скоба. Тази ларва е доста распространена из градините, нивите, ливадите и пр. тъй щото всекому е позната.

Най-доброто средство за *отстранението* на това насекоми е обиранието на самите бръмбари и тяхното унищожение, които хвъркат по нъкога въ твърд голъмо количество пръз майските вечери. Събраните бръмбари или ларви могат да послужат като храна на свинете, или пък за торение, като се хвърлят на компоста посипани с варь. Майския бръмба не напада всекога въ твърд голъм размер; има години когато той е твърд изобилен и причинява извънредно голъми повреди.

6) *Ларвата на бръмбарчето* *Lepta melanopa*. На 14-й Май се забължи по ячмените и овесите, ларвата на *Lepta melanopa*. Тя ни представява едно малко пихтиобразно животно, доста прилично на голите охлювчета, с твърд слабо движение. Ларвата изпуска на гърба си един черен сок въ форма на черна капка, която е доста характеристическа. Бръмбарчето се появява по-послѣ; то бива сиво-зеленикаво с червеникав изгледъ.

Врѣдата отъ ларвата се състои въ това, че тя прояде срѣдата на листата, като сжщеврѣменно имъ изсмуква соките, тъй щото тѣ почват да сжхнѣтъ. Врѣдите не сж твърд опасни. Ларвата се прѣобрѣща на какавида въ земята и е въ състояние до крайтъ на лѣтото да даде още една генерация. Последната генерация почна вече да се забължава още отъ 10-й Юний.

7) *Thrips cerealium*. Къмъ 20-й Май се забължи присѣтствието на насекомото *Thrips cerealium*. Това е едно твърд малко насекомо, 2—3 м.м. дълго, чиято ларва живѣе въ цвѣтѣ на пшеницата, или най-прѣдпочитателно въ улейчето, което се образува на зърното. Насекомото има свѣтло червена боя; има видове, които иматъ и чисто черна или кафява боя.

8) *Житния бръмбар* (*Zabrus gibbus*). Това насекомо се забължи като свършен бръмбар и да врѣди на класовете на всичките почти житни растения. Първото му появяване бѣше, щомъ каго пшеницата почна да цвѣти. Бръмбарътъ бива кафяво-черъ съ широкъ грѣденъ щитъ. Има 1,75—1,5 см. дължина и 6 м.м. ширина. Появени бръмбарчетата въ посѣвѣтъ, забължават се отъ доста далечъ. Попитнемъ ли едно такова бръмбарче, то веднага пада на земята и бѣга съ една много голъма бързина. Нападнатия класъ бива почти свършенно изѣденъ, като му остава само брегеного и дръжките на класчетата. Не помалко врѣда отъ бръмбарчето нанася и самата ларва. Тя врѣди изключително на корените. Въ нашето испитателно поле неможахме да констатираме нейното присѣтствие.

Средства противъ това насекомо има доста много, накаръ, че тѣ не сж радикални. Ако се иска унищожението на ларвите, то тогава се прѣпорѣчва събирането имъ подиръ орачѣето, като върви единъ работникъ подиръ орачѣето. Искане ли пъкъ унищожението на бръмбара, то можемъ да го направимъ като пустнемъ нѣколко работника да го събиратъ отъ класѣта на класѣ. Забължи ли се нейдѣ, че този неприятель много се е размножилъ, то се прѣпорѣчва кжсното есенно сѣяние, или замѣстването културата на житата съ други култури. Къртицата е едно отъ онѣзи животни, които най-много истрѣбватъ ларвите на този бръмбаръ, тъй щото за прѣпорѣчване е да не се убиватъ тѣзи животни тамъ, кждѣто *Zabrus gibbus* е много распространѣнъ.

9) *Anisoplia fruticola*. Това е едно бръмбарче около 8—10 мм. дълго съ черна глава и лѣскави зелени елитри (покривка на крилата); често пъти бива покрита съ много коси. Това бръмбарче се появява тъкмо въ периора на цвѣтението на житата, на които опасва цвѣтовете. Тамъ, кждѣто се появи въ голъми размери, унищожавя една голъма частъ отъ жътвата. Тази година се бѣ появило въ голъмъ размеръ и изъ нивите на Плевенската околност, но само че кжсничко, тъй щото неможа да причини голъми повреди.

10) *Граховия бръмбар* (*Bruchus pisi*). Този бръмбаръ бѣше свършенно много распространѣнъ изъ испитателното поле, понеже въ послѣдното имаше нѣколко парцели съ грахъ. Бръмбарчето е около 4—4,5 мм. дълго и 2 мм. широко. Тѣлото му е черно, съ изключение на двѣтъ бѣли точки на покривките на

крилата. То се прѣнася съ сѣмената. Щомъ се хвърли сѣмето на нивата, то излиза изъ вътрѣшността на зърното и живѣе кое въ земята, кое навънка, до като цвѣне грахътъ, за да може да снесе яйцата си и да продължи родѣтъ си. Най-много се забължаватъ пръз врѣме на цвѣтението, понеже тогава тѣ хвъркатъ отъ цвѣтъ на цвѣтъ. Яйцата си поставятъ въ пестичѣтъ. Бжджия вече плодъ има въ себѣ си яйца, които въ кжсо врѣме се прѣобрѣщатъ на червейчета. Всеко едно зърно, което има въ себѣ си подобно червейче, може много лесно да се познае по тъмния цвѣтъ на онова мѣсто, гдѣто то лѣжи. Тѣзи червейчета се развиватъ легка, по-легка въ зърната, до като станатъ свършенни насекоми. Такова едно зърно, което е съдържало подобно червейче е почти наполовина загубило запасните хранителни материи, а понъкога даже и кълнающето си перце; тъй щото неможе да служи за сѣме.

Ние сѣяхме грахъ на два пъти; единия път на 5-й Априль, а другия къмъ краятъ на Априль. Грахътъ сѣянъ по-рано ни даде зърно, което бѣше безъ изключение изпълнено съ червейчета отъ бръмбарчето. А по кжсно сѣяния грахъ съдържаше много по-малко такива червейчета. За да не би догодина да се развѣдѣтъ още повече тѣзи бръмбари, то ние ископахме една дълбока дунка и тамъ исхвърлихме всичките зърна.

За да могатъ да се избавятъ земеделците отъ този толкъс врѣденъ неприятель, прѣди всичко най-за прѣпорѣчване е избирането на добро и здраво сѣме. Сѣмето нѣка бѣде прѣгледано зърно по зърно и тогава да бѣде посѣяно. Събирането на самите бръмбарчета е доста трудно, понеже тѣ бѣгатъ доста силно. Появили се негдѣ твърд много, то най-добре е унищожено на самия грахъ, до като е още зеленъ.

11) *Листниятъ въшки* (*Aphis Yicical* и *Aphis papaveris*). Тѣзи въшки се появихъ въ твърд голъмъ размеръ по виката (*Yicia Sativa*). Тѣ нападатъ много повече баклата и заради туй върваме, че сж всекому познати. Размножаването имъ отива твърдъ бързо, тъй щото тѣ въ кжсо врѣме могатъ да покриятъ нападнатите растения.

Най-добро средство противъ тѣзи въшки е прѣскането съ сапунена вода, съ тютюнева вода, пепелъ, варовита вода и пр.

12) *Мишките*. Едни отъ най-опасните неприятели на нашите посѣви бѣхъ полските мишки. Тѣ сж се настървили на захарито цвѣкло и искатъ да го прѣмахнатъ отъ испитателното поле. Врѣдата имъ се състои въ това, че тѣ изяждатъ цвѣкловите глави до листата. Отъ къмъ 15-й Юний до день днешенъ още се забължава всеки день по нѣкоя изѣдена глава. Захарито цвѣкло, което отиваше прѣкрасно въ вегетацията си, останъ твърдъ малко, тъй щото опитите ни загубватъ всекаква цѣна.

Средство противъ мишките е отравянето имъ съ стрихнинъ, фосфоръ и пр., средства, които се употребяватъ и въ обещежитието. Само кждѣто распространението на мишките е извънредно голъмо и то въ цѣла мѣстность, може да се употреби Лефлеровото средство, т. е. отравянето на мишките съ тифосенъ бациль (Вижъ „Орало год. II“).

в) Отъ растителното царство.

1) *Прахоподобната главня* (*Ustilago carbo*). Тази главня напада най-главно ячменика и овѣса, а така сжщо всичките видове пшеници и много диво растящи трѣви. Тя унищожавя цѣлия класъ на помѣнатите растения съ помощта на своя мицелий, кждѣто послѣ образува безбройно много спори. Тѣзи спори съ помощта на вѣтъра, свободно се носѣтъ изъ въздухѣтъ и могатъ да се прѣнесѣтъ и на незаразени мѣста. Спорите на прахоподобната главня, които сж твърдъ малко и се забължаватъ подъ микроскопа, кълнатъ много скоро, щомъ като подпаднатъ на влаженъ въздухъ или влажна почва. Въ негодни обстоятелства тѣ запазватъ кълняемата си сила за дълго врѣме. Заразените растения отъ главня се инфациратъ още при покаранието на сѣмето; по послѣ това вече става невъзможно.

Растенията, които бѣхъ нападнати въ нашето испитателно поле отъ прахоподобната главня, бѣхъ доставени отъ фирмата Edmund Mauthner въ Будапеша и сж слѣдующите сортове: овѣс

„виктория“, ячемикъ „galden melone“ пробщейски ячемикъ, пшеница „Mamuth“ и „Schamplain“.

2) *Царевичната главня* (*Ustilago maydis*) Царевичната ни бѣше сжщо отъ горната фирма и то „конски жбѣ“ — жѣлтѣ и бѣлтѣ. Главня имаше само по женскитѣ цвѣтове и то на голѣми глави.

3) *Твърдата главня* (*Tilletia laevis*). Тази главня се развива въ зърното и бива покрита отъ плѣвитѣ на сжщото, тѣй щото огвѣнка мжчно, па даже никакъ не може да се познае. Класоветѣ, нападнати отъ неѣ, изгледватъ нормални, па даже и нѣщо по натѣгнали, сѣ разлика само, че изгледватъ малко по тъмнички. Плѣвитѣ на класоветѣ сж сжщо тѣй по-отворени, когато, това не е при нормалнитѣ класове.

Твърдата главня се намѣри само по пшеницата, взета отъ единѣ плѣвенски земеделѣецъ. Чуждестраннитѣ сортове нѣмаха твърдѣ главня, макаръ че мѣгката (праховитата) изобилствуваше и по-тѣхъ. Тази главня взема твърдѣ голѣми размѣри въ насъ и ако единѣ день земеделѣцитѣ непомислѣтъ за нейното отстранение, ще имаме опасность отъ отравяние. Зърната отъ неѣ отиватъ на хармана и се смѣсватъ съ чистото жито и тѣй се занасятъ въ хамбара. Направено житото на брашно, ще сѣдържа въ себѣ си голѣмо количество отъ тази главня и ще бѣде вредително за организѣма на чловѣцитѣ, па даже и отровно.

Като срѣдство противъ главнитѣ ще намѣритѣ въ отговоръ 5 отъ тоя вѣстникъ, както и въ брой 1 стр. 7.

Разни.

Нѣщо по заразителното помѣтане на кравитѣ.

Споредъ едно съобщение отъ „Hannoverschen Landmann“, датскитѣ вѣстници извѣстятъ, че завѣдоуещи ветеринарното училище въ Копенхагенъ, професоръ Bang заедно съ асистента си Д-ръ Stribolt е направилъ едно ново откритие. До днешенъ день още не можеше сѣ положителностъ да се каже, да ли помѣтанието при кравитѣ е една заразителна болѣзъ или не. Имало е причини, по които трѣбвало е да се приеме, че е заразителна; като напр. появяването на помѣтане въ нѣкои обори е имало за слѣдствие помѣтанието отъ всичкитѣ крави, намѣрвающа се тамъ. Щомъ като болѣзъта бѣше нѣкоя заразителна, то неспрѣменно трѣбва да бѣде причинена отъ нѣкоя бактерия, която би трѣбвало да се открие, за да може да се открие и срѣдство за уничтожението ѣ. Подобни опити сж биле правени отъ много души, нѣ Prof. Bang сполучилъ въ сжщность да открие, че причината на помѣтанието е една бактерия. Материалътъ, когото е изслѣдвалъ казанитѣ професоръ, е билъ взетъ отъ една помѣтна крива. Подиръ като сж биле извадени материтѣ, които сж биле съмнителни, вземало се е отъ тѣхъ материалъ и се е прѣсѣдилъ на една нормална, нѣ трудна крива, която въ кжко врѣме е помѣтна и то при сжщитѣ семптомѣ, както и при първата. Споредъ това, явно излиза, че нѣкоя бактерия е причината на помѣтанието и че трѣбва да се търси срѣдство за уничтожението ѣ.

Грижитѣ на руското правителство върху повдигането на земедѣлчеството.

Руското правителство, като е съзнало, че земедѣлчеството въ страната се нуждае отъ голѣми подобрения, е испратило тази година много отъ чиновницитѣ си въ Прусия, за да изучатъ разнитѣ обектоветѣ на пруското земедѣлчеството и то на самото мѣсто, а особенно съ мѣрцитѣ, които се взематъ отъ пруското правителство за повдигането на земедѣлчеството. Всичкитѣ направени изучавания ще се прѣдставятъ въ подробностъ на министерството на земедѣлчеството.

Земедѣлчески календаръ

а) *Лозарство.* Прѣвързватъ се испокѣсанитѣ връзки на лозитѣ. Въ първата половина на мѣсеца се прашатъ за послѣденѣ пжтъ старитѣ лозя, а въ втората половина се загрибватъ (заравятъ) младитѣ (садовѣтѣ). Прѣзъ този мѣсець у насъ практикуватъ отмахването на листата, за да изложатъ гроздето на слънцето, та да узрѣе по-скоро; обаче, съ това отмахване на листата сѣ постига обратното — гроздето остава сѣ по-малко захаръ, по-кисало. Ако младитѣ едногодишни и двугодишни лози растатъ буйно, отмахватъ се второстепеннитѣ имъ лѣторастѣ. Облагороденитѣ тая година американски лози се откриватъ и, ако калемитѣ (присадицитѣ) имъ сж пуснали коренчета, послѣднитѣ се отмахватъ; сжщо се отмахватъ и лѣтораститѣ, които сж пуснали подложкитѣ.

б) *Винарство.* Най-главната работа прѣзъ този мѣсець е приготвението за гроздоберъ. То се състои въ: стегание, ичисляване и нагласяване на уредитѣ, които служатъ при извършването на гроздобера; приготвление и ичисляване на ссждоветѣ, като бжчви и др.

Минжлогодиннитѣ червени вина се прѣтакатъ втори пжтъ и то въ началото на мѣсеца, а бѣлитѣ — третий пжтъ и то кждѣ крайтъ на мѣсеца.

в) *По земедѣлчеството.* Прѣзъ този мѣсець се продължава още оранието слѣдъ жѣтвата тамъ, кждѣто то не е послѣдвало веднага слѣдъ неѣ. При повече свободно врѣме може да се прѣдприеме втората оранъ при онѣзи ниви, които сж изорани направо слѣдъ жѣтвата. Въ много мѣста вършидбата още продължава. Стегатъ се хамбаритѣ за съхранение на житата, или пжкъ тамъ, кждѣто има продажбни центрове излишната храна се закарва на пазарѣтъ, слѣдъ като се прѣчисти.

Въ втората половина на мѣсець Августъ трѣбва вече да се почне съ засѣвяването на рапицата. Тя изисква добръ разорана и доста богата почва. Най-добръ дожда подиръ угаръ. За единѣ хектаръ (10 нови дюлюма) се употребява около 6—8 kg. сѣме. То трѣбва да се зарови на 1.5—2 сантиметра. Заравнянето сѣ орало не трѣбва да се употребѣ.

г) *Лѣсовѣдство.* Прѣзъ този мѣсець зрѣе сѣмето на брѣзата, което трѣбва да се събира, прѣди да опада на земята. Захваща се съчението на шума (листници) за зимна храна на добитѣка. — Работитѣ по младитѣ култури и истрѣбяването на насѣкомитѣ сж сжщи, както и прѣзъ миналий мѣсець.

д) *Овощарство.* Работитѣ прѣзъ този мѣсець сж почти сжщитѣ, както прѣзъ миналия. Есенитѣ ябълки и круши можѣтъ да се спазѣтъ до напролѣтъ, като се наредѣтъ въ сухъ пѣсекъ и се поставѣтъ на студено мѣсто. Фидани, шикалки да се поливатъ.

е) *Пчеларство.* Слабитѣ кошери се хранѣтъ или се съединяватъ. При съединението трѣбва да се вѣщава, щото да се остави на съединения кошеръ млада и плодна матка.

Книгописъ.

Въ редакцията на вѣстника ни се получихъ слѣдующитѣ книги и списания:

1. „Слънцѣ“, списани за земедѣлчеството, год. I, брой 7, съ слѣдующето съдържание: 1) кждѣ ще му излѣзе крайтъ, 2) завършване курсѣтъ въ Русенското Земед. Училище на 14-й Юлий т. г., 3) важѣе за градинаритѣ, овощаритѣ и пѣтаритѣ, 4) върху исканитѣ прѣвѣлегии за дружеството „Захаръ“, 5) американецѣтъ за земедѣлчеството, 6) разни и 7) обявления.

2. „Орало“, списание за земедѣлчеството, год. III, брой 15, съ слѣдующето съдържание: 1) земедѣлческитѣ здружавания въ Сърбия; 2) земедѣлческата политика на Съединенитѣ щати 3) житнитѣ чернилки (главни) и срѣдствата за уничтожението имъ; 4) медѣтъ като лѣкарство и като храна; 5) най-практичното използване на коститѣ за наторяване; 6) слѣдствията отъ кжсното засѣвяване на зимницата; 7) нѣщо по бубарството въ Тетевенъ; 8) по пчеларството; 9) въпросъ и отговоръ; 10) разни; 11) персонални извѣстия; 12) книгописъ; 13) метеорологически бюлетинъ и 14) обявления.

3. „Търговски Новини“, органъ на Русенската Търговско-индустриална камара, год. I, брой 12.

Въпроси и отговори.

Въпросъ 5. Станѣ три години откакъ житото ми страда отъ твърда главня. Зърната и сж като на житото, само че отвѣнъ биватъ по бѣлизнави и по точести и вжтрѣ пжлни сѣ черенъ прахъ. Молиж почитаемота редакция на Винарско-Земедѣлчески вѣстникъ да ми яви какви срѣдства да употребѣжъ, за да си излѣкувамъ житото?

с. Самоводене 2 Августъ 1896 г.

Съ почитание:

Цв. Тенджерковъ.

Отговоръ 5. Твърдата главня, която отъ нѣколко години напада житата Ви, се забѣлѣжи тази година въ твърдѣ голѣмъ размѣръ и въ гр. Плѣвенъ. Вѣроятно притежателитѣ на нивитѣ нѣматъ и на умѣтъ си, че тя тази година бѣ толкосъ рас-

пространена, щото заминаваше 50% отъ всичкитѣ классове въ нѣкои ниви. Болѣстѣта е причинена отъ единъ растителенъ паразитъ отъ родѣтъ на тайнообращнитѣ. Зърното заражено отъ твърда главня изглежда досущъ подобно на зърното на пшеницата и глѣдачѣтъ надали би распознавалѣнейното присѣствие. Паразитътъ прѣобрѣща съдържанието на пшеничното зърно въ една черна маса която отначалото е мазна, а по-послѣ става праховита. Тя издава една твърдѣ неприятна меризма, която напомня меризмата на гнили риби и произлиза отъ една леплива материя — триметилъ аминъ, който се образува при развитието на гхбата. Зърната, които съдържатъ главня, макаръ че сж еднакви съ нормалнитѣ, но всѣ прѣвъ врѣме на жътвата намаляватъ. При вършибата тѣ се разчупватъ и тѣй изнесочистватъ здравитѣ зърна. Намирали се главнята въ твърдѣ голѣмо количество, то пшеницата въ такѣвъ случаи не е за употребление, понеже може да причини отравяние. Имало е случаи, кждѣто цѣли села сж заболѣвали вслѣдствие на твърдата главня. Тя папада повече зимната пшеница, отколкото лѣтната. Прѣди 50—60 години тази главня е била толкосъ распространена въ Германия, щото тогавашнитѣ земледѣлци намислили да се откажѣтъ отъ културата на пшеницата. За сега се нѣма голѣма опасностъ, понеже паразита е твърдѣ добрѣ изученъ и се знайтѣ противодѣйствуещи срѣдства.

Способи за унищожението на споритѣ отъ главнята има твърдѣ много, но отъ всичкитѣ най за прѣпорѣчвае е този на Prof. Dr. Kühn въ Halle. Той прѣпорѣчва да се остави сѣмето прѣди посѣвяването да лѣжи 12 часа въ $\frac{1}{2}$ % — мѣденъ — витриоловъ растворъ (на 100 литри вода 0,5 k.g. мѣденъ витриоль). Коритото, въ което ще стане намокряването на сѣмето се напълва съ толкосъ течностъ, щото да има надъ зърната още около 4 прѣста по-високо. Подиръ пусканието на горния растворъ, налива се веднага варовито млѣко, което се приготвява тѣй: на 100 k.g. сѣме наливатъ се 110 литри вода и 6 k.g. добрѣ изгорена варъ. Варѣта трѣбва да дѣйствува на сѣмето само 5 минути и веднага подиръ това трѣбва да се отстрани. Прѣвъ врѣме на смѣвяването на варѣта съ сѣмето трѣбва постоянно да разбърквае. Подиръ този процесъ промиваме сѣмето съ вода и трѣбва по възможностъ по скоро да го посѣемъ. Чувалитѣ, които ще служѣтъ за прѣнасянието му, трѣбва да лѣжатъ около 16 часа въ $\frac{1}{2}$ % — процентовъ витриоловъ растворъ и послѣ да се измийтѣ съ вода.

Държавно Винарско-Земледѣлческо Училище въ г. Плѣвентъ.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 332

Дирекцията на Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ г. Плѣвентъ обявява, че приеманieto на нови ученици ще почне отъ 25-й и ще трае до 30-й идущий мѣсець Августъ.

При прошенията за приеманie всѣкой ученикъ трѣбва да прибави и слѣдующитѣ документи:

1. Училищно свидѣтелство, че е свършилъ III-й классъ въ нѣкое училище и то най-малко съ удовлетворителенъ успѣхъ и похвално повѣдение;

2. Кръщелно свидѣтелство, че не е по-младъ отъ 14 и по-старъ отъ 18 години;

3. Медицинско свидѣтелство, че е здравъ, че нѣма никакѣвъ тѣлесенъ недостатѣкъ и че е ваксиниранъ;

4. Свидѣтелство, че е записанъ въ нѣкой призователенъ участѣкъ, въ случай че има 17 годишна възраст;

5. Гаранция за сто (100) лева, за прѣдварително обезпечение причиненитѣ загуби въ училището отъ него.

Огѣзи ученици, които искатъ да получатъ и стипендия, трѣбва да приложѣтъ при горнитѣ документи и слѣдующитѣ:

6. Свидѣтелство за състоянието и занятieto на родителитѣ му, издадено отъ надлежното общинско управление и подписано отъ инспектора на надлежния учебенъ окръгъ;

7. Задължително писмо, подписано отъ двама порѣжители,

че, ако приетия стипендиятъ напусте прѣждеврѣменно завѣдението, или бжде изключенъ отъ него по лошо повѣдение или слабъ успѣхъ, то порѣжителитъ да заплатѣтъ израсходваната по него сума за врѣмето, прѣвъ което е билъ стипендиятъ при училището.

Курса на това училище се свършва въ три години. Свършишитѣ се ползватъ съ сжщитѣ права, съ каквито и отъ другитѣ срѣдни учебни завѣдения.

При приеманieto на нови ученици, ще са прѣдпочитатъ онѣзи, които сж синове на родители, занимающе се главно или исклучително съ земледѣлие или съ нѣкои отъ клоноветѣ му, особено такива на винаро-лозари.

Плѣвентъ, 8-й Юлий 1896 год.

Отъ Дирекцията.

О Б Я В Л Е Н И Е

№. 404

Въ допълнение на обявлението си отъ 8 Юлий т. г. подъ №. 332, Дирекцията на Държавното Винар. Земледѣл. Училище въ г. Плѣвентъ извѣстѣва на интересующитѣ се, че, съгласно телеграммата на Министерството на Търговията и Земледѣлието отъ днешна дата подъ №. 3077, за прѣвъ идущата 1896/97 учебна година, нови стипендии ще се даватъ исклучително на синове на земледѣлци и винари и то съ конкурсенъ испитъ по *Българскій Языкъ, Математика и Ботаника*, споредъ программата на Държавнитѣ триклассни училища.

г. Плѣвентъ 27 Юлий 1896 година.

Отъ дирекцията.

Държавно Земледѣлческо Училище край гр. Руссе.

О Б Я В Л Е Н И Е

№. 776

Приеманieto на нови ученици въ Държавното Земледѣлческо Училище край гр. Руссе почва на 25 и се свършва на 30 Августъ. Всѣкой, който иска да бжде приетъ за ученикъ въ I-й классъ, трѣбва до тази дата да подаде или испрати въ Дирекцията на училището прошение, придружено отъ всичкитѣ по-долѣ изброени документи и да отговаря на слѣдующитѣ условия: 1-во) да притежава свидѣтелство, че е свършилъ не по-рано отъ една година съ добъръ успѣхъ и най-малко съ похвално поведение III гимназиаленъ классъ въ едно срѣдно или народно классно училище; 2-ро) да не е по-младъ отъ 14 години и по-старъ отъ 18 години; 3-то) да е снабденъ съ медицинско свидѣтелство, съ което се удостоверява, че е присаденъ отъ синаница и е съвншенно здравъ и тѣлесно добрѣ развитъ; 4-то) да притежава редовно кръщелно свидѣтелство и 5-то) да притежава писменна гаранция въ размѣръ на 100 лева за прѣдварително обезпечение причиненитѣ загуби въ пансиона и училището.

При постѣпяването въ училището трѣбва всѣкой кандидатъ да има една шапка, единъ катъ здрави горни дрѣхѣ, най-малко два катъ здрави прѣширки и единъ чифтъ здрави обуца.

Училищната плата е 300 лева годишно, която сума се плаща по 100 л. въ началото на всѣки четири мѣсеци. Новопостѣпавшитѣ ученици внасятъ платата за първото четири-мѣсеchie при записването си. За тази заплата се получава: помѣщение — всички ученици живѣйтѣ въ пансиона — отопление, освѣтление, дрѣхѣ, храна, пранье, баня, лѣкарства, учебници и всички училищни потрѣбици. Младежи, които искатъ да постѣпѣтъ като държавни стипендианти, трѣбва да прѣдставѣтъ заедно съ прошениято си, освѣтъ изброенитѣ по-горѣ документи, още и слѣдующитѣ: 1-во) свидѣтелство за състоянието и занятieto на родителитѣ му, издадено отъ надлежното общинско управление и подписана отъ Инспектора на надлежния окръгъ; 2-ро) гаранция, подписана отъ двама порѣжители, които гарантиратъ, че ще бжде исплатена израсходваната за стипендията сума въ размѣръ на тая, която плащалъ своекостнитѣ ученици (300 л. годишно), ако приетия стипендиятъ напусте прѣждеврѣменно или бжде изключенъ отъ училището.

28 Юний 1896 г.

Отъ Дирекцията.

Обр. Чифликъ край гр. Руссе.

Държавно Земледѣлческо Училище край гр. Руссе.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 934

Въ допълнение обявлението под № 776, Дирекцията на Държавното Земледѣл. Училище край гр. Руссе явява на желающитѣ да постъпятъ прѣзъ идущата учебна година въ това училище като ученици стипендианти, че, съгласно телеграмтата отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието № 3078 отъ 27/VII т. г., стипендиитѣ ще се раздаватъ исклучително на земледѣлски синове съ конкурсенъ испитъ по прѣдметитѣ: *Български Языкъ, Математика и Ботаника*, споредъ программата на трикласнитѣ училища,

Обр. Чифликъ край гр. Руссе.
29-й Юлий 1896 г.

Отъ дирекцията.

Държавно Практическо-Земледѣлческо Училище
въ с. Садово при г. Пловдивъ.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 973

Дирекцията на училището извѣстява интересующитѣ се, че учебната му 1896/97 година ще почне на 1-й Септемврий, а приеманieto нови ученици, *което става исклучително въ самата Дирекция на училището*, както и конкурсния испитъ за получаване стипендии, ще трайтъ отъ 25—30 Августъ включително.

Всѣки, който желае да бѣде приетъ за ученикъ, трѣбва да подаде или испрати до горѣ-опрѣдѣления срокъ въ Дирекцията на училището прошение, придружено отъ всички по-долѣ изброени документи и да отговаря на слѣдующитѣ условия:

1. Училищно свидѣтелство, че е свършилъ не по-рано отъ една година съ добръ успѣхъ и най-малко похвално поведение III класъ на нѣкое народно класно училище;

2. Кръстително свидѣтелство, че не е по-младъ отъ 14 години и по-старъ отъ 18;

3. Медицинско свидѣтелство за, че е присажданъ отъ си-

паница и че е напълно здравъ и *добър развитъ тѣлесно за механическа работа*;

4. Свидѣтелство, че е записанъ въ нѣкой призователенъ участъкъ, ако е навършилъ 17 год. възраст;

5. Свидѣтелство за *занятието* на родителитѣ му, издадено отъ надлежното общинско управление и подписано отъ инспектора на надлежния учебенъ окръгъ; и

6. Гаранция отъ 100 лева за прѣдварително обезпечение причиненитѣ загуби въ пансиона или училището.

При еднакви условия прѣдпочтение ще се прави на кандидати — синове на родители, които се занимаватъ главно или исклучително съ земледѣлие и клоноветѣ му.

Земледѣлческитѣ синове, на които *само* ще се отпущатъ стипендии, слѣдъ като издържатъ конкурсенъ испитъ по прѣдметитѣ: *Български Языкъ, Математика и Ботаника*, по программата за III-класнитѣ училища, ако ще просѣятъ стипендиитѣ освѣнъ документитѣ за своеостнитѣ ученици, обозначени подъ точки: 1, 2, 3, 4 и 6 — прилагатъ и слѣдующитѣ:

1. Свидѣтелство за състоянието и занятието на родителитѣ имъ, издадено отъ надлежното общинско управление и подписано отъ инспектора на надлежното учебно окръжие.

2. Гаранция, подписана отъ двама гарантѣ, че тѣ ще съплатятъ израсходваната за стипендията сума, ако той напусне прѣждеврѣменно завѣдението или бѣде исклученъ отъ него, врѣмето, прѣзъ което е билъ стипендиантъ въ разврѣ на сумата, която плащатъ своеостнитѣ ученици.

При постъпването въ училището — всѣки кандидатъ трѣбва да има обязательно една шапка, единъ катъ здрави горни дрѣзъ, най-малко два катъ здрави прѣвирки и единъ чифтъ здрави обуца.

Прошения за постъпване въ училището и отпущане стипендии, не придружени съ всичкитѣ изброени по-горѣ документи, оставатъ безъ послѣдствие.

Схщата участъ ще постигне и прошенията, на които пожелателитѣ не се явятъ лично въ Дирекцията отъ 25—30 Августъ.

с. Садово 30 Юлий 1896 год.

Отъ Дирекцията.

—><—

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ ВЮЛЕТИНЪ

За гр. Пльвенъ.

Отъ 26-й Юлий до 11 Августъ 1896 г. (по старъ стилъ).

Число	Барометръ въ т. м., редуц. на 0° Ц.	Температура на въздуха по Ц.						Температура на почва-та по Ц. на дълбочина				Абсолютна влажност	Относителна влажност	Посока и скоростъ на вѣтъра, метри въ секунда.	Облачностъ	Валежъ въ т. м.	Разни явления.		
		дневно	срѣдно	7 ч. с.	2 ч. в.	9 ч. в.	срѣдно	макси-мална	мини-мална	въ 2 ч. слѣдъ пладиѣ									
										срѣдно	срѣдно							срѣдно	срѣдно
26	746.8	28.3	39.8	31.3	32.7	41.9	22.1	24.7	22.3	20.4	18.7	9.5	28	ююю 4 3	7 3ЮЗ 5	5.3	—	Силенъ вѣтръ	
27	747.1	26.6	34.8	24.6	27.7	37.1	23.5	25.1	22.4	20.5	18.8	11.1	40	тихо ССЗ 9 3	8 4.3	0.3	—	дъж, сил. вѣтръ	
28	751.8	21.0	28.7	22.2	23.5	29.6	18.5	24.4	22.5	20.5	18.8	9.2	44	З 3 ЗСЗ 8 ююз 2	0.7 3.1	—	—	—	
29	753.1	21.5	31.9	23.5	25.1	32.0	16.5	23.4	22.4	20.6	18.9	10.3	45	ююз 1 ЗСЗ 5 3ЮЗ 1	2.7 —	—	—	—	
30	750.3	23.6	36.2	26.1	28.0	36.9	18.9	23.9	22.2	20.6	18.9	10.4	39	ЗСЗ 1 СЗ 13 ЮЗ 3	0.3 —	—	—	—	
31	748.7	25.4	35.6	25.2	27.9	37.9	20.9	24.2	22.2	20.5	18.9	12.2	44	тихо ИСИ 4 Ю 3	4.7 —	—	—	Дъж, сил. вѣтръ	
1	750.8	21.5	27.2	22.8	23.6	28.1	20.6	24.2	22.3	20.5	18.9	9.5	45	ЗЮЗ 13 З 13 ЗСЗ 4	5.7 7.7	—	—	—	
2	752.0	17.8	17.3	17.9	17.7	22.8	16.9	23.2	22.1	20.5	19.0	13.1	87	ЗЮЗ 2 ИЮИ 4 тихо	9.7 0.4	—	—	Дъждъ	
3	754.6	17.5	24.5	19.0	20.0	27.4	16.4	22.0	21.8	20.5	19.0	12.7	74	З 2 С 4 ИЮИ 3	4.7 11.8	—	—	Роса.	
4	751.3	17.2	29.2	21.9	22.6	30.6	14.2	21.8	21.4	20.4	19.0	11.3	58	ИЮИ 1 ИСИ 3 ИСИ 4	0.3 —	—	—	Роса.	
5	748.6	19.0	29.6	24.0	24.2	31.4	15.0	21.9	21.2	20.2	19.0	11.3	53	ИЮИ 1 СЗ 4 ЗСЗ 5	3.0 —	—	—	Роса.	
6	749.6	17.4	22.6	18.5	19.3	24.1	16.1	22.0	21.1	20.1	18.9	10.1	61	ЗЮЗ 5 З 11 ЗЮЗ 3	7.7 6.7	—	—	Дъждъ	
7	752.7	14.4	22.6	17.0	17.8	23.2	12.6	21.2	20.9	20.1	18.9	8.0	56	З 5 З 16 ЗСЗ 1	4.3 4.5	—	—	Дъж, сил. вѣтръ	
8	755.2	14.8	26.8	18.6	19.7	28.6	10.8	20.3	20.6	19.9	18.8	9.2	53	тихо Ю 3 Ю 1	0.3 —	—	—	Роса.	
9	754.3	16.8	29.6	20.6	21.9	30.5	12.0	20.2	20.3	19.8	18.8	9.1	50	тихо ИСИ 3 И 3	0.3 —	—	—	Роса.	
10	751.1	17.1	31.0	23.5	23.8	32.2	13.8	20.4	20.1	19.6	18.7	10.1	51	тихо ИСИ 7 ИЮИ 3	0.0 —	—	—	Роса.	
11	746.1	18.8	29.6	22.8	23.6	31.3	14.8	20.8	20.1	19.5	18.6	12.2	58	ИЮИ 2 ИСИ 3 ЮИ 3	0.0 —	—	—	Роса.	

Съобщава: В. П. Вълчевъ.